

Ortodox modell Dénes Ferenc a sportvállalkozások működtetésének lehetőségeiről

A méret a lényeg

Pető Péter

„Alapvető problémát jelentenek a méretgazdasági okok” – válaszolja *Dénes Ferenc* sportközgazdász arra a kérdésre, mi a legfőbb akadálya a magyar sportvállalkozások látványos fejlődésének. Hozzáteszi: „A FIFA és az UEFA ragaszkodik ahhoz, hogy nemzethatáron belül szervezzék a bajnokságokat, ami kis ország esetében jelentősen korlátozza a kibontakozást.”

Magyarország tízmilliós piac, amelyen 16 NB I-es, s több tucat NB II-es futballegyüttes igyekszik megélni. Ez kapacitását tekintve némi túlzással megfelel a New York-i városi ligának...

Dénes megemlíti, az NFL, amelyet az ideáltipikus bajnokságként szokás leírni, harminckét csapattal működik, s hozzávetőleg 300 millió fogyasztót szolgál ki, ha nem beszélünk a tévé-

nézőkről. A piacok mérete közötti különbség behatárolja a lehetőségeket: a tengerentúlon e tömegeből töltik meg hetente a hatvanötezer szurkoló befogadására alkalmas létesítményeket. Idehaza ez – objektív okokból – lehetetlen.

Még a manchesteri példa is üdítő kivételnek számít. A 500 ezer lakosú város hetvenhatezres arénája rendre megtelik, miközben a település másik stadionját is több tízezren látogatják. Persze az angliai helység kulturális kínálata aligha rivalizál a metropolisok menüjével.

A magyar futballnak pedig nem is a szigetországi topklubokkal vagy a Real Madriddal kell vetélkednie, hanem önmagával: a sportvállalkozásoknak ebben a viszonylatban kell jól teljesíteniük. Ám Dénes helyzetelemzéséből adódik a kérdés: reménytelen a felzárkózás?

„Bizonyos mértékben igen” – feleli a sportközgazdász. A gazdagabb országok élklubjai jelzik, hol a határ: Dániában a Bröndby, Norvégiában a Rosenborg érte el a limitet. Ám a szakember kiemeli: kis ország kis piacán is lehet nyereségesen működtetni a sportvállalkozásokat. Méghozzá a piacgazdaság alapszabályai szerint: a kiadásokat a bevételekhez kell igazítani. Igaz, ebben az esetben hozzá kell szokni, hogy a *Dzsudzszak Balázshoz* hasonló tehetőségeket rendre leigazolja az Anzsi Mahacska, a Dinamo Moszkva vagy az Eindhoven.

Ettől függetlenül, aki itthon marad, tisztességes fizetést kaphat, ami persze nem rivalizál *Zlatan Ibrahimovic* napi jövedelmével sem. Dénes szerint ideje megérteni: futballistának lenni munka. Angliában teljesen természetes, hogy *Wayne Rooney* dolgozik: fut, gölt lő, szerel. Szórakoztató-

FOTÓ: BÁCSI RÓBERT LÁSZLÓ

ipari tevékenységet végez. „Ez egy ortodox modell” – mondja Dénes. A kiadások és a bevételek egyensúlyára koncentrálnak. Létezik ettől eltérő módszer is, amelyet például Kelet-Európában láthatunk, amikor a dúsgazdag üzletemberek annyi pénzt tesznek a csapatba, amennyivel az együttes rendszeres résztvevője a Bajnokok Ligájának. Az illetékesek pontosan tudják: a klub nem termel annyi pénzt, amennyi a működéshez kellene, de kvázi hobbiként értelmezik a futballt, ezért erre költik fölös euróikat.

Ez a módszer Magyarországon is beválhat. Ha valaki három év alatt legalább tízmilliárd forintot investál a csapatba, akkor minimum egyszer bajnok lesz ebben az időszakban. De az ilyen megoldások után fölöslegesen a sopánkodás: mindenki tudja, hogy az együttes nem termel annyi pénzt, amennyit beletesznek. Veszteséges marad.